

ланки» шляхом збільшення кількості працівників середньої ланки; 10) реформування ступеневої медичної і фармацевтичної освіти; 11) здійснення підготовки фахівців за новими спеціальностями: медичний психолог, клінічний фармацевт, економіст охорони здоров'я, спеціаліст з інформатики охорони здоров'я, спеціаліст з експлуатації медичної техніки, менеджер охорони здоров'я; 12) розширення підготовки сімейних лікарів – лікарів загальної практики; 13) розроблення нових державних стандартів вищої медичної та фармацевтичної освіти, освітньо-кваліфікаційних характеристик фахівців, освітньо-професійних програм та засобів уніфікованої оцінки рівня знань медичних і фармацевтичних працівників; 14) удосконалення системи підготовки медичних сестер, розроблення та реалізація програми розвитку сестринства, розширення функцій медичних сестер відповідно до світового досвіду, що знизить потребу в лікарях у державі. З метою досягнення належного рівня здоров'я населення держава повинна забезпечити контроль за механізмами покращення обсягу та якості медичної допомоги, які поступово повинні збільшуватися за рахунок бюджетного фінансування та залучення додаткових джерел фінансування.

Таким чином, існуюча система охорони здоров'я потребує інноваційних перетворень, що торкаються усіх сфер діяльності, здатних підняти її на якісно новий рівень функціонування та розвитку. Тому на сьогоднішній час важливим для вирішення постає удосконалення системи державного регулювання інноваційного розвитку, програмно-цільового управління інноваційним розвитком сфери, фінансування охорони здоров'я в Україні.

Використані джерела

1/Петрух О.А. Петрух О. А. Інноваційний розвиток сфери охорони здоров'я України. *Економіка та держава*. Наук.-практ. журн.: Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили, ТОВ «ДКС Центр». Київ : Центр, 2018. Вип. 10. С. 107-110.

Ірина ДЕМЧУК

здобувачка освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,

публічного управління та персоналу ТНЕУ Аліна ЖУКОВСЬКА

ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УПРАВЛІННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ МІСТА

Активізація процесів децентралізації в Україні значно підвищує рівень відповідальності влади перед територіальними громадами за обрання шляхів подальшого розвитку й результати управління. Така ситуація ставить перед органами місцевого самоврядування нові виклики, реакцією на які має стати

активне використання менеджмент-орієнтованих підходів та методів, які покликані сприяти інноваційному розвитку територій, запровадженню інноваційних виробничих, інформаційних, управлінських та інших підходів та технологій, забезпечувати єдність соціально-орієнтованих цілей діяльності та засобів їх досягнення для отримання бажаного результату.

Світовий досвід переконливо засвічує, що найбільш популярним та ефективним менеджмент-орієнтованим підходом в забезпеченні інноваційного розвитку як провідних країн світу, так і України зокрема, визнаний проектний підхід [1]. Сьогодні важко уявити розвиток громад без реалізації різноманітних за масштабами проектів, зокрема у сфері місцевого розвитку, інтеграції суб'єктів господарювання у специфічні територіально-галузеві об'єднання (кластери), запровадження проектно-орієнтованої діяльності в організаціях як публічного сектору, так і бізнесового (від великих корпорацій до малих підприємств). Здійснення діяльності на основі використання проектного та кластерного підходів підвищує гнучкість, адаптованість та конкурентоспроможність не лише організацій бізнес-сектору, але і органів публічної влади, активізує процеси залучення інвестицій, створює умови для підвищення інтенсивності розвитку малого й середнього підприємництва, сприяє зростанню продуктивності їх діяльності та інноваційній активності, що в кінцевому результаті прискорює соціально-економічний розвиток міст і дозволяє збільшити кількість нових робочих місць, підвищити рівень заробітної плати, активізувати надходження до місцевих бюджетів та підвищити конкурентоспроможність економіки.

Головні відмінності проектів на державному та муніципальному рівнях обумовлені масштабом охоплення ними проблем і ступенем впливу результатів їх виконання на суспільне життя. Для проектів загальнодержавного рівня споживачем результатів проекту є все населення країни, тоді як для проектів розвитку у сфері муніципального управління – лише територіальна громада.

Головні цілі проектів загальнодержавного рівня спрямовані на забезпечення національного розвитку, покращення загальної соціально-економічної ситуації в країні. Для проектів у сфері муніципального управління характерним є вирішення проблем конкретного муніципального утворення, тобто задоволення потреб та очікувань певної територіальної громади. До одної з характерних ознак проектів муніципального рівня належить підвищений фактор ризикованості отримання очікуваних результатів з причини недосконалої нормативно-правової бази та нестабільності фінансування, зокрема довготривалих проектів.

На всіх рівнях публічного управління існують методологічні труднощі оцінювання суспільної корисності проектів (для проектів загальнодержавного масштабу й досі не існує комплексної методики отримання оцінки їх соціально-економічної значущості), але для проектів у сфері муніципального управління

орієнтація на вигоди територіальної громади дає можливість комплексно врахувати їх суспільну корисність.

Методологія проектного менеджменту передбачає розробку, реалізацію та розвиток проекту як складної системи, що функціонує у постійно змінюваному зовнішньому середовищі. Зміст діяльності органу місцевого самоврядування відповідно до проекту включає є: задум, ідею (проблема, завдання), засоби їх реалізації (вирішення проблеми) та результати, що здобуваються в процесі реалізації проектів [2].

У сучасних ринкових умовах органи місцевого самоврядування можуть замовити комплекс послуг по проектному менеджменту у приватних фірм, що включає: планування робіт та управління проектом, розробку проектною документації, підбір субпідрядників, контроль строків, бюджету та якості виконання робіт, використання попереджуючих та корегуючи заходів. Разом з переліченими перевагами залучення приватних фірм до вирішення соціально-економічних проблем не слід забувати про обмеженість фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, першочерговість громадських інтересів, що несумісні з приватними, і нарешті можливість створення власних структур, що мають займатися у тому числі проектною діяльністю.

Щодо ідей або задумів проектів. Відповідно до Положення про Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування [3], затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 64 основними напрямками, за якими розробляються проекти та програми, є: організація ефективної системи надання послуг населенню; розвиток ефективних механізмів управління територіями; удосконалення процедури прийняття рішень органами місцевого самоврядування; розроблення пропозицій щодо розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування різних рівнів; розроблення інновацій у сфері реалізації інвестиційної політики місцевого самоврядування; розроблення та реалізація інноваційних проектів реформування системи житлово-комунального господарства; розвиток мережі громадського транспорту, інновації у сфері організації руху транспорту; удосконалення системи планування, забудови і благоустрою населених пунктів; удосконалення механізмів організації громадського порядку, охорони довкілля; розвиток туристичної діяльності та курортної справи; впровадження механізмів ефективного використання фінансових, земельних, майнових та інших ресурсів розвитку місцевого самоврядування; розроблення та реалізація проектів енерго- та ресурсозбереження, у тому числі у житлово-комунальній сфері; запровадження інноваційних інструментів розвитку підприємництва; модернізація інженерної інфраструктури; підвищення безпеки життя, зменшення ризику виникнення природних та техногенних катастроф на території адміністративно-територіальної одиниці; реформування галузей охорони здоров'я, соціального

захисту, освіти, культури, зокрема збереження пам'яток культури місцевого значення; освітнє, наукове та інформаційне забезпечення розвитку місцевого самоврядування; впровадження сучасних інформаційних технологій в діяльність органів місцевого самоврядування; організація співробітництва органів місцевого самоврядування в рамках спільної діяльності територіальних громад, міжнародного та транскордонного співробітництва [3].

Отже, проектний менеджмент – це визнана у всьому світі методологія вирішення проблем місцевого розвитку, яка віднедавна почала активно використовуватись вітчизняними органами місцевого самоврядування. Проекти з розвитку територіальних громад є надзвичайно важливими і ефективними засобами вирішення проблем в сучасних соціально-економічних умовах.

Використані джерела

1. Чикаренко І. А. Принципи формування системи забезпечення конкурентоспроможності муніципального утворення *Теорія та практика державного управління*. 2013. Вип. 3. С. 89-98. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2013_3_15
  2. Боковикова Ю. В. Проектний менеджмент в діяльності органів місцевого самоврядування. Державне будівництво. 2015. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2015_1_15
- Положення про Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування. URL: <http://www.minregion.gov.ua/attachments/content-attachments/1538/64.pdf>.

Наталія ДЗЕДЗИНСЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми
"Публічне управління та адміністрування" ТНЕУ
Науковий керівник – д. філос. н., професор, завідувачка
кафедри філософії та політології ТНЕУ Тетяна ЧОЛАЧ

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ЗАСОБИ ТА ОСОБИСТІСНА САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК ЧИННИКИ СПРИЯННЯ ЕТИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Важливим важелем сьогодні у дотриманні етичних норм у функціональній діяльності публічних службовців є системні перетворення поєднані із довірою до моральних чеснот працівників. Ці проблеми є досить актуальними.

Питання застосування етики у діяльності публічних службовців значною мірою потребують ґрунтовних наукових досліджень, оскільки вони є досить актуальними і на їх розв'язання існують різні точки зору. Так, на думку таких дослідників, як Т. Е. Василевська, М. І. Рудакевич та інших факторами підтримки етики публічного службовця є: демократично орієнтований соціум, зріле громадянське суспільство, право громадян брати участь в управлінні; існування професійних товариств та колективів публічних службовців; морально зрілі службовці; правильно організована публічна служба [1, 89].